

บริบทแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์คและความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูด
นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม
อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

Context of tourism skywalk and the public opinion of the attraction
factor of tourism skywalk Ban Tha Di Mi Paktom Sub-district
Chiang Khan District, Loei Province

กัลยา ยศคำลือ¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และ 2) ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำแนกตามเพศและอายุ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ กลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงคุณภาพคือ ผู้นำชุมชนบ้านท่าดีหมี จำนวน 15 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงปริมาณคือ ประชาชนที่อาศัยและประกอบอาชีพในบ้านท่าดีหมี จำนวน 109 คน สุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ร้อยละ 10 เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพคือ แบบสัมภาษณ์ และวิจัยเชิงปริมาณคือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .957 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที และการพรรณนาบริบทแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค ผลการวิจัยพบว่า (1) สกายวอล์ค จังหวัดเลย สร้างเมื่อเดือนตุลาคม 2562 หลังจากได้ผ่านการทำเวทีประชาคมเดือนสิงหาคม 2562 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยและบ้านท่าดีหมี เปิดให้บริการนักท่องเที่ยวตุลาคม 2563 รอบสกายวอล์คมีพระใหญ่คงจิว แม่น้ำเหืองและแม่น้ำโขง ฝั่งประเทศลาว ทศนียภาพสวยงาม มีนักท่องเที่ยวเข้ามาวันละ 3,000 คน ต่อมาเมื่อไวรัสโควิด 19 ระบาดเดือนมีนาคม 2564 ถึงปัจจุบัน นักท่องเที่ยวลดลง 900-1,500 ต่อวัน จัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านท่าดีหมีร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลปากตม ส่งผลให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว (2) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมากคือ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน, ด้านศิลปกรรมพื้นบ้าน, ด้านความเชื่อความศรัทธา, ด้านกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและด้านกิจกรรมและการจัดการส่งเสริมท่องเที่ยวสกายวอล์คตามลำดับ และประชาชนที่มีเพศ และอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, ปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว, สกายวอล์ค, บ้านท่าดีหมี จังหวัดเลย

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาวังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
e-mail yaeduca@hotmail.com

Abstract

The objectives research article were to (1) study the context of the skywalk tourist Ban Tha Di Mi Paktom Sub-district Chiang khan District, Loei Province and 2) study and compare the public opinion of the attraction factor of tourism skywalk Ban Di Mi Paktom Sub-district Chiang khan District, Loei Province to sort of gender and age. There was quality and quantitative research. Samples qualitative research was 15 local communities purposive sampling and quantitative research were 109 people lived and occupied in Ban Di Mi used 10 percentage sampling. The instrument were interview and questionnaire rating scale have reliability situations .957. Collected data were analyzed and statistic used percentages, mean scores, standard deviations and independent sample t-test. Descriptive analysis the context skywalk tourist. The findings: (1) skywalk tourist Ban Di Mi created on October 2019, after having passed the community forum on August 2019 in Loei Rajabhat University and Ban Tha Di Mi. Around the skywalk, there is a Big Buddha image in the form of a statue of Buddha, Laos scenic spots and Huong and Mekong rivers. There are 3,000 visitors a day. Later, there was the coronavirus outbreak on March 2021 to present, the tourists have decreased by 900-1,500 per day. Organized tourism by Ban Tha Di Mi community in cooperation with the Pak Tom Subdistrict Administrative Organization. Resulting in the community earning income from tourism (2) the public opinion of the attraction factor of tourism skywalk Ban Tha Di Mi were high rank follow: the way of life and community culture, folk art, faith, community enterprise group and activities and management of skywalk tourism promotion. None significant as a whole of the public opinion of the attraction factor of tourism skywalk Ban Tha Di Mi different gender and age.

Keywords: opinion, attraction factor tourism, skywalk, Ban Thadeeme Loei Province

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมข้อมูลข่าวสาร มีผลกระทบต่อสภาพการดำเนินชีวิตชาวไทย การบริการสาธารณะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐจะต้องบูรณาการร่วมกันกับภาคประชาสังคม องค์กรอิสระ เพื่อให้พื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนา ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 57 รัฐต้อง 1) อนุรักษ์ ป่าไม้ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย 2) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ป่าไม้ บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560)

จังหวัดเลยและมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยได้ร่วมกันทำเวทีประชาคมค้นหาแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวใหม่สกายวอล์ค (Skywalk) ครั้งที่ 1 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ครั้งที่ 2 ณ บ้านท่าดีหมี ได้แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวใหม่คือ มิติด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม (ชุมชน

นักท่องเที่ยวและวัฒนธรรม) และมีด้านสิ่งแวดล้อม (ทางกายภาพและความเสี่ยง) ประชาชนในชุมชนบ้านท่าดีหมีที่อาศัยอยู่รอบ ๆ มีผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น กาบหมาก ไม้ไผ่ ผ้าทอ จักสาน ซาดีหมี องุ่นไร่เม็ด พุทราวมสด กล้วยและเผือกอบ ฯลฯ เว็บไซต์ได้ข้อมูลความต้องการของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างไรก็ตามถ้าประชาชนในชุมชนที่อาศัยอยู่รอบ ๆ แหล่งท่องเที่ยวยังขาดประสบการณ์เรื่องการพัฒนาคุณภาพบริการสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวก็จะทำให้การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของจังหวัดเลยคือเมืองแห่งการท่องเที่ยวล่าช้า บ้านท่าดีหมีเป็นชุมชนที่มีหน้าที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในท่องเที่ยวสกายวอล์ค ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลปากตม จากการทำ SWOT วันที่ 31 สิงหาคม 2562 ณ ชุมชนบ้านท่าดีหมี พบว่าชุมชนมีปัญหาภัยแล้ง ปัญหาสุขภาพ ความรู้เรื่องการเกษตร ยังไม่ปฏิบัติตามหลักวิชาการ และขาดสารสนเทศข้อมูลแผนที่ท่องเที่ยวและเรื่องเล่าชุมชนที่มีประวัติเก่าแก่นักท่องเที่ยวที่ทันสมัย (กัลยา ยศคำลือ, 2562) และการวิจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนฐานรากบ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยเพื่อรองรับการท่องเที่ยวสกายวอล์ค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ควรดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณแนวทางพัฒนาบริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม (Active learning) เรียนรู้แบบบูรณาการในชุมชนอย่างต่อเนื่อง (กัลยา ยศคำลือ สาคร พรหมโคตร พยุงพร ศรีจันทะวงษ์และอิสริยาภรณ์ ชัยกุลลาภ, 2563)

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างประโยชน์ โดยชุมชนเป็นกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน มีแนวคิด ความเชื่อและการปฏิบัติเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนของตนเอง แต่ละชุมชนจะมีความคล้ายกันหรือแตกต่างกัน และมีกระบวนการที่พึ่งตนเอง (กรมพัฒนาชุมชน, 2562) มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ ระดับของคุณภาพการบริการ โดยแบ่งดัชนีชี้วัดมาตรฐานเป็น 2 ระดับ คือ ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2560) ซึ่งคุณภาพการบริการสาธารณะเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้และความคาดหวังของผู้ใช้บริการสาธารณะ การบริการเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการ (ภาวิณี ทองแถม, 2560) ดังนั้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จึงสนใจต่อยอดวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพการบริการสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย” เพื่อนำข้อมูลมาจากการวิจัยมาเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริการสาธารณะแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์คให้ดียิ่งขึ้น และการบูรณาการการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชาหลักคือ รายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์และรายวิชาเศรษฐกิจและการเมืองไทย และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยคือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงเขียนบทความวิจัยเผยแพร่ คือ “บริบทแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์คและความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย” เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะและให้ชุมชนบ้านท่าดีหมีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้วางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์คต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบริบทแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำแนกตามเพศและอายุ

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศและอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์คบ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลยแตกต่างกัน

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า หมายถึง การเดินทางใด ๆ ก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังนี้ ประการที่ 1 การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร ประการที่ 2 การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ หรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ ไม่ใช่เพื่อทาสงคราม ประการที่ 3 เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเยี่ยมเยียนญาติมิตร เพื่อความเบิกบาน บันเทิงรื่นรมย์ เพื่อเล่นกีฬาต่าง ๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ และเพื่อติดต่อธุรกิจและได้มีการจัดองค์ประกอบการท่องเที่ยว จำแนกตามระบบการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ระบบ ได้แก่ ระบบที่ 1 คือ ทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism Resource) ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ หมายถึง สภาพทางกายภาพของทรัพยากร อาจจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติหรือเป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ตลอดจนวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น ระบบที่ 2 คือ การบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่ หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543) และการท่องเที่ยวเป็นการที่คนเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ และตลอดระยะเวลาการเดินทางได้มีกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น การไปเที่ยวชมสถานที่ที่สวยงามหรือทัศนียภาพน่าสนใจ หรือเดินซื้อสินค้าต่าง ๆ เป็นต้น โดยการไปท่องเที่ยวจะขึ้นอยู่กับการเดินทาง จำนวนสมาชิก หรือค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เป็นต้น (วรรณมา วงษ์วานิช, 2546)

สรุป การท่องเที่ยว หมายถึงการเดินทางแบบชั่วคราวจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ และเป็นการไปโดยความสมัครใจโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน ออกกำลังกาย เรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรม และการใช้จ่ายใช้สอย เป็นต้น

สกายวอล์ค (Skywalk)

ทางเดินพื้นกระจกใส เป็นแลนด์มาร์ค จุดชมวิว มีลักษณะเป็นพื้นกระจกใสกว้าง สามารถมองเห็นวิวของกรุงเทพฯ ได้ถึงข้างล่าง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย มีให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมหลากหลายรูปแบบ เช่น มหานคร สกายวอล์คกรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนชั้น 78 ของตึกมหานคร สามารถมองเห็นวิวของกรุงเทพฯ แบบ 360 องศา, สกายวอล์คกวัดตะแบก จังหวัดชลบุรีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีลักษณะเป็นทางเดินทอดยาวไปกลางอากาศ เหนือยอดไม้ สูงจากพื้นดินกว่า 25 เมตร มีระยะทางทั้งหมด 226 เมตร, สกายวอล์ควัดผาตากเสื้อ จังหวัดหนองคาย เป็นแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่บริเวณริมหน้าผาของวัดผาตากเสื้อ ตำบลผาตั้ง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็นทางเดินรูปตัวยูยื่นออกไปจากหน้าผา 6 เมตร โดยทางเดินจะกว้างราว ๆ 1.50 เมตร พื้นและราวกันเป็นกระจก แทมเพอร์ลามิเนต สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 500 เมตร สามารถมองเห็นวิวของแม่น้ำโขงและวิวทิวทัศน์ของประเทศลาว ทะเลหมอกในฤดูหนาว, Canopy Walkway ตั้งอยู่ภายในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระ

พระนางเจ้าสิริกิติ์ อําเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นทางเดินเหนือเรือนยอดไม้สูงจากพื้นดินราว ๆ 20 เมตร ระยะทางประมาณ 400 เมตร สามารถเดินชมวิทิวทัศน์ของป่าไม้รอบ ๆ ได้อย่างใกล้ชิด และสวยงามสุด ๆ โดยที่พื้นของทางเดินนั้นจะปูด้วยแผ่นเหล็กสลับกับบางส่วนของพื้นไม้กระจุย ยังมองเห็นสวนด้านล่างได้,สกายวอล์กอัยเยอร์เวง จังหวัดยะลา สามารถมองเห็นวิวโดยรอบได้แบบ 360 องศา ชมได้ตลอดทั้งปี ตั้งอยู่บนยอดเขาไมโครเวฟ บริเวณใกล้เคียงกับเสาทวนสัญญาณและจุดชมวิทิวทะเลหมอกอัยเยอร์เวง ในพื้นที่บ้านธารมะลิ ตำบลอัยเยอร์เวง อําเภอบางจังหวัดยะลา มีลักษณะเป็นโครงสร้างอาคารเป็นเหล็กรูปพรรณ ความสูง 45 เมตร โดยมีลักษณะเป็นทางเดินยื่นออกไปในอากาศ 33 เมตร, สกายวอล์ค จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ สวนเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา (สวนแม่-สวนลูก) ตำบลรูสะมิแล อําเภอเมืองปัตตานี มีความสูงจากพื้นดินประมาณ 12 เมตร และทางเดินที่เป็นตาข่ายเหล็กโปร่งความยาว 400 เมตร มีบันไดขึ้นลง 2 จุด และมีศาลานั่งพักเหนื่อย 5 จุด สามารถรองรับน้ำหนักได้ถึง 400 กิโลกรัมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร พร้อมวิทิวหลักล้าน มองออกไปทางทิศตะวันตกจะเห็นทะเลอ่าวไทย (ปากอ่าวปัตตานี) และแหลมตาชี ส่วนฝั่งทิศตะวันออกจะเห็นวิทิวทัศน์ของเขาทรายขาวหรือเขารังเกียบ พร้อมกับชมทัศนียภาพของผืนป่าชายเลน แบบ 360 องศา ยามเย็นที่พระอาทิตย์ใกล้ลับขอบฟ้าและสกายวอล์คพระใหญ่ภูคกั้ว หรือที่เรียกกันว่า สกายวอล์คเชียงคาน เป็นแลนด์มาร์คแห่งใหม่ของจังหวัดเลย ตั้งอยู่ที่บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ไหลมาลงแม่น้ำโขง บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อําเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มีลักษณะเป็นทางเดินกระจุยริมแม่น้ำโขง พื้นทางเดินทำด้วยกระจุยใส ความยาวรวมกัน 100 เมตร กว้าง 2 เมตร มีความสูงจากน้ำโขง 80 เมตร เท่ากับตึก 30 ชั้น ยื่นออกไปบริเวณหน้าผา 21 เมตร มีจุดชมวิว 3 จุด สามารถเดินชมวิวดูได้อย่างเพลิดเพลินกับทางเดินที่ยาวกว่า 80 เมตร (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2563)

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Participation Theory) Arnstien (1969) กล่าวว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่มีบทบาทอะไรเลยย่อมไม่ได้ผล การมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องรู้จักใช้อํานาจและสามารถควบคุมกิจกรรมนั้นได้ จึงจะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และ Cohen & Uphoff (1981) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงสมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ และ Fornaroff (1980) เสนอว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีขั้นตอนการมีส่วนร่วม ดังนี้ 1) การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้อง ใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล 2) การดำเนินงาน 3) การใช้บริการจากโครงการ และ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

การเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple intelligences) การ์ดเนอร์ (1993) ได้ระบุพหุปัญญา ไว้ จำนวน 8 ด้านคือ ภาษา (verbal/lenitive intelligences) การคิดคำนวณ (logical-mathematical intelligences) ปัญญา ด้านมิติสัมพันธ์ (visual-spatial intelligences) ปัญญา ด้านรอบรู้ธรรมชาติ (naturalist intelligences) ปัญญา ด้านดนตรี (musical-rhythmic intelligences) ปัญญา ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย (bodily-kinesthetic intelligences) ปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal intelligences) และ ปัญญา ด้านรู้จักตนเอง (intrapersonal intelligences)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนบ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย จำนวน 1,089 คน (เจ้าหน้าที่ สอนเสียง, 2563) กลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้นำชุมชนบ้านท่าดีหมี จำนวน 15 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงปริมาณคือ ประชาชนบ้านท่าดีหมี จำนวน 109 คน สุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ร้อยละ 10

เครื่องมือวิจัย การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย (1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบสร้างเครื่องมือในการวิจัยสังเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเป็นแนวทางกำหนดการสร้างเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา (2) สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ประกอบด้วย 5 ด้านคือ (1) ด้านวิถีวัฒนธรรมชุมชน (2) ด้านวิถีศรัทธาและปาฏิหาริย์ (3) ด้านสถาปัตยกรรมพื้นบ้าน (4) ผลิตภัณฑ์ชุมชน และ (5) ด้านการท่องเที่ยวสกายวอล์ค ฉบับร่าง เพื่อพิจารณาความถูกต้องและตรงต่อเนื้อหา สอดคล้องของคำถาม นิยามปฏิบัติการ การใช้ภาษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ หาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขข้อที่บกพร่องตามที่ยกผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำไปหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminating index) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) (ประยูร อาษานาม, 2547) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Alpha Coefficient Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .957

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ช่วยวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เรียนรายวิชาเศรษฐกิจและการเมืองไทย ได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านท่าดีหมี จำนวน 15 คน และตรวจสอบเอกสารประวัติการสร้างสกายวอล์ค และการดำเนินงานของแหล่งท่องเที่ยวในบ้านท่าดีหมีฯ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ที่เรียนรายวิชาการเบี่ยงวิถีวิจัยรัฐประศาสนศาสตร์ นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากประชาชนบ้านท่าดีหมี จำนวน 109 และได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทันที ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 15 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชาชนโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละและวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมีฯ การแปลผลข้อมูลใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) และวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์คฯ จำแนกตามเพศและอายุ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ (1) หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) (2) หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) (3) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach) (4) สถิติพื้นฐาน ที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD. : Standard deviation) และ (5) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การทดสอบความแตกต่างของเพศและอายุ ใช้สถิติการทดสอบที (Independent sample t- test) (ประยูร อาษานาม, 2547)

สรุปผลการวิจัย

(1) บริบทแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านท่าดีหมี ได้ให้ข้อมูลชุมชน ประวัติและวิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรม ความเชื่อ ความศรัทธา จัดกิจกรรมส่งเสริมการส่งเสริมท่องเที่ยว สอดคล้องตามนโยบายการขับเคลื่อนนโยบายไทยเลย 4.0 จังหวัดเลย (THAILOEI 4.0) เมืองแห่งการท่องเที่ยว การกีฬาและสุขภาพ, การเกษตรผสมผสาน, การลงทุนและการค้า และการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนเข้มแข็ง และจังหวัดเลยและสำนักงานโยธาธิการจังหวัดเลยได้ดำเนินการสร้างสกายวอล์ค (Skywalk) บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยได้รับงบประมาณกลุ่ม 5 จังหวัด จัดทำโลแมนติกโรด สร้างเมื่อเดือนตุลาคม 2562 หลังจากดำเนินการทำเวทีประชาคมเดือนสิงหาคม 2562 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ครั้งที่ 1 และบ้านท่าดีหมี ครั้งที่ 2 เปิดให้บริการนักท่องเที่ยวตุลาคม 2563 สกายวอล์คตั้งบริเวณพระใหญ่คอกจิว ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางลีลา, แม่น้ำเหืองและแม่น้ำโขงไหลมาจรดกันเป็นแม่น้ำสองสี และมีทัศนียภาพสวยงามของประเทศลาว มีนักท่องเที่ยวเข้ามาวันละ 3,000 คน ต่อมาเมื่อไวรัสโควิด 19 ระบาด เดือนมีนาคม 2564 ถึงปัจจุบัน นักท่องเที่ยวลดลง 900 - 1,500 ต่อวัน จัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านท่าดีหมีร่วมกับส่วนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวที่เข้ามาบ้านท่าดีหมีจะได้รับบริการ คือ จุดบริการนักท่องเที่ยวรถรับส่งขึ้นไปชมสกายวอล์ค ราคา 50 รวมค่ารองเท้าผ้าที่ใส่ที่บรองเท้าเมื่อเข้าไปในบริเวณสกายวอล์ค และมีบริการดอกไม้ไหว้พระใหญ่ ห้องน้ำสาธารณะ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพไว้คอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และสินค้าชุมชนจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวส่งผลให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว

(2) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชาชนบ้านท่าดีหมีฯ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	45	41.3
	หญิง	64	58.7
	รวม	109	100.0
2	อายุ		
	อายุต่ำกว่า 25 ปี	39	35.8
	อายุ 25 ปีขึ้นไป	70	64.2
	รวม	109	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 109 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 และเป็นเพศชาย จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 ส่วนใหญ่อายุ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 และ อายุ ต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8

(3) วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว สกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว สกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย

ข้อที่	ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน	4.22	0.27	มาก	1
2	ด้านความเชื่อความศรัทธา	4.04	0.31	มาก	3
3	ด้านศิลปกรรมพื้นบ้าน	4.09	0.25	มาก	2
4	ด้านกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	4.01	0.21	มาก	4
5	ด้านกิจกรรมและการจัดการส่งเสริมท่องเที่ยวสกายวอล์ค	3.44	0.36	ปานกลาง	5
เฉลี่ยรวม		3.96	0.13	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าประชาชนความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมากคือ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน, ด้านศิลปกรรมพื้นบ้าน, ด้านความเชื่อความศรัทธา, ด้านกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและด้านกิจกรรม และการจัดการส่งเสริมท่องเที่ยวสกายวอล์ค ตามลำดับ

(4) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว สกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย จำแนกตามเพศและอายุ ดังตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว สกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว	ชาย		หญิง		t	p-values
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน	4.17	0.26	4.25	0.28	-1.571	.119
2. ด้านความเชื่อความศรัทธา	4.04	0.33	4.04	0.30	.046	.964
3. ด้านศิลปกรรมพื้นบ้าน	4.12	0.25	4.06	0.24	1.279	.204
4. ด้านกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	3.98	0.23	4.03	0.19	-1.070	.287
5. ด้านกิจกรรมและการจัดการส่งเสริมท่องเที่ยวสกายวอล์ค	3.41	0.39	3.47	0.34	-.912	.364
เฉลี่ยรวม	3.95	0.15	3.97	0.12	-.956	.341

* p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่าประชาชนเพศชายและหญิงมีความเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีความเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว สกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว	อายุต่ำกว่า 25 ปี		อายุ 25 ปีขึ้นไป		t	p-values
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน	4.21	0.28	4.22	0.27	1.141	.888
2. ด้านความเชื่อความศรัทธา	4.00	0.32	4.07	0.31	-1.072	.286
3. ด้านศิลปกรรมพื้นบ้าน	4.06	0.28	4.10	0.23	-.887	.377
4. ด้านกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	4.02	0.22	4.00	0.20	.546	.586
5. ด้านกิจกรรมและการจัดการส่งเสริมท่องเที่ยว						
สกายวอล์ค	3.38	0.35	3.48	0.36	-1.405	.163
เฉลี่ยรวม	3.93	0.15	3.97	0.12	-1.470	.144

* p < .05

จากตารางที่ 4 พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว สกายวอล์คฯ ไม่แตกต่างกัน โดยประชาชนที่อายุ 25 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงกว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี

อภิปรายผล

1. วิถีชีวิตชุมชนบ้านท่าดีหมีเรียบง่าย มีความเชื่อความศรัทธาศาสนาพุทธ การเคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน ชุมชนเรียนรู้ที่จะปรับตัวตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปจากการมีสกายวอล์ค เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ อดคล้องตามแนวทางการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple intelligences) ของการ์ดเนอร์ (Gardner, 1993) และทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Arnstien, S.R., (1969) คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่มีบทบาทอะไรเลยย่อมไม่ได้ผล การมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องรู้จักใช้อำนาจและสามารถควบคุมกิจกรรมนั้นได้ จึงจะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และ Cohen & Uphoff (1981) การมีส่วนร่วมหมายถึงสมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร (2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ออกเสียง (3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปัน ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ ชุมชนบ้านท่าดีหมีและส่วนท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไป

2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยว สกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อธิชา อัยยะศิริ (2558), ศิริพันธ์ พงษ์นิรันดร โอชัยญา บัวธรรมและชัชชญา ยอดสุวรรณ (2559) และพรสมิทร เจียมบุญศรี (2560) ทั้งนี้เพราะว่า สกายวอล์ค บ้านท่าดีหมีนับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ประกอบด้วย ธรรมชาติ ภูเขาและแม่น้ำ ชุมชนมีประวัติศาสตร์และโบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตท้องถิ่น ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543) ได้จัดองค์ประกอบการท่องเที่ยว ได้แก่ ระบบ ที่ 1 คือ ทรัพยากร ท่องเที่ยว (Tourism Resource) ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ หมายถึง สภาพทางกายภาพของทรัพยากร

อาจจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติหรือเป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นตลอดจนวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น และระบบที่ 2 คือ การบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่ หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับกาท่องเที่ยว โดยองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้กล่าวถึง หลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ (1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องเนื่อง กับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมทั้งแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ (Eco-system) ในพื้นที่ (2) องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ (Responsible Travel) โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันการเกิดมลพิษและมลภาวะ รวมไปถึงการควบคุมอย่างมีขอบเขต จึงจัดได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน (3) องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการให้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนภายในท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง (4) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการในการมีส่วนร่วมในทางความคิด วางแผน ปฏิบัติตามแผน การติดตามตรวจสอบ ตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว อันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทนเพื่อกลับมาบำรุงรักษา และจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543) และองค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสถาบันการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ ให้ลักษณะสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่ามีหลักการพื้นฐาน 5 อย่าง คือ (1) ต้องอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติ (Nature Based Tourism) ต้องเจาะจงเรื่องชีววิทยา ลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และวัฒนธรรม ศึกษาเรื่องการอนุรักษ์ การวางแผน การพัฒนา การจัดการด้านท่องเที่ยว เพราะทั้งหมดเป็นพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ (2) ต้องทำให้ระบบนิเวศยั่งยืน (Ecological Sustainable Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ประกอบด้วยเศรษฐกิจที่ยั่งยืน สังคมที่ยั่งยืน และสิ่งแวดล้อมยั่งยืน การทำแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืนกญแจสำคัญ นำไปสู่การจัดการกิจกรรมของมนุษย์ นอกจากนี้ยังเป็น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนที่ยอมรับกันในการจัดการด้านธรรมชาติวิทยา เป็นการพัฒนาด้านศักยภาพในการรับรองและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้สิ่งแวดล้อมคงอยู่ และไม่ได้รับความเสียหาย (3) การให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ (Environmentally Educative Tourism) เป็นการศึกษาสงแวดล้อมและแปลความหมาย สิ่งนี้เป็นเครื่องมือสำคัญสร้างความสนุกสนาน และให้ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีความหมาย ช่วยดึงดูดผู้คนที่ปรารถนาจะมีส่วนร่วมให้ปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีสำนึก โดยพัฒนาความคิด จิตใจ ความรู้ลึกซึ้งขึ้นชมต่อสิ่งแวดล้อมการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและชุมชน ซึ่งช่วยให้กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ได้อย่างยั่งยืน การแปลความหมายช่วยให้นักท่องเที่ยวเห็นภาพในการพิจารณาสิ่งแวดล้อมได้อย่างชัดเจน ซึ่งให้ทั้งคุณค่าทางวัฒนธรรมและธรรมชาติเช่นกัน (4) ต้องให้ชุมชนมีรายได้ (Locally Beneficial Tourism) เป็นการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ถือว่าไม่เพียงแต่ให้ประโยชน์กับชุมชน และสิ่งแวดล้อมเท่านั้นแต่ยังช่วยพัฒนาคุณภาพของประสบการณ์การท่องเที่ยว ชุมชนในท้องถิ่นมักให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยการให้ความรู้ ให้บริการ ให้ความสะดวก และขายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ผลประโยชน์เหล่านี้จะมีประโยชน์กว่าที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะให้ต่อแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยก่อให้เกิดรายได้จากการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว นอกเหนือไปจากผลต่อสังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น (5) ต้องให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ (Tourist Satisfaction) โดยความพึงพอใจเป็นสิ่งที่สำคัญต่อนักท่องเที่ยว แมคอินทอช (McIntosh; 1975 อ้างถึงใน Parker, A., L., 1999) กล่าวว่ามนุษย์มี Fulfillment Needs เรื่องการท่องเที่ยว ซึ่ง

เรียกว่า Travel Needs Ladder ซึ่งหมายถึงขั้นตอนของความพึงพอใจการท่องเที่ยว เช่น ความปลอดภัย ความมั่นคงทางสังคม ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง และการจัดประสบการณ์การท่องเที่ยวที่เหมาะสม ความคาดหวังที่เป็นจริงให้กับนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามความพึงพอใจควรเป็นอันดับรองจากการอนุรักษ์ (ปิยวรรณ คงประเสริฐ, 2551)

3. ประชาชนที่มีเพศและอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย ภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับอภิชา อัยยะศิริ (2558) เนื่องจากปัจจัยที่มีผลต่อการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย สภาพพื้นที่ เช่น ทศนียภาพที่สวยงาม มีภูเขาเรียงรายสลับซับซ้อน มีอากาศบริสุทธิ์ สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นภูเขาสูงต่ำสลับกันเป็นลอนคลื่น ศักยภาพของพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากมีลักษณะ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ดีประกอบกับเป็นพื้นที่ที่มีสัตว์ป่าและป่าไม้จำนวนมาก จึงทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ สิ่งอำนวยความสะดวก คือ ที่พักแรม ร้านอาหาร และธุรกิจนำเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง โดยมีเส้นทางการเดินทางที่สะดวก ปลอดภัย ส่วนศักยภาพในการพัฒนางานด้านการท่องเที่ยว มี 4 มิติ คือ มิติทางเศรษฐกิจ มิติทางสังคม มิติทางทรัพยากรธรรมชาติและมิติทางการเมืองการปกครอง (ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร โอชญัญญา บัวธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ, 2559) ซึ่งประชาชนบ้านท่าดีหมีมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเนื่องจากบ้านท่าดีหมีมีประวัติศาสตร์เก่าแก่ คือ เจ้าพ่อปากเหืองและพระพุทธรูป คือ (1) พระตนหลวง (2) พระเสียง และ (3) พระแยม มีโบราณวัตถุคัมภีร์โบราณ ปัจจุบันเก็บไว้ที่วัดจอมมณี บ้านท่าดีหมี มีศาลเจ้าพ่อปากเหือง วัดจอมมณีเป็นที่ประดิษฐานของพระเสียง พระแยม เป็นพระพุทธรูปโบราณสมัยเชียงแสนเนื้อสำริด ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 62 เซนติเมตร สูง 111 เซนติเมตร ศิลปะล้านนาและล้าน มีพระใหญ่แก้ว พระพุทธรูปยืนสีทอง ปางลีลา (กัลยา ยศคำลือ สาคร พรหมโคตร พงษ์พร ศรีจันทะ วงษ์และอสิริยาภรณ์ ชัยกุลลาบ, 2563) ตั้งอยู่ในบริเวณบ้านท่าดีหมี มี "แม่น้ำเหือง" แม่น้ำโขงเป็นพรมแดนธรรมชาติกั้นระหว่าง สปป.ลาว กับไทย ซึ่งตรงบริเวณที่แม่น้ำเหืองไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขง จะเห็นเป็นแม่น้ำสองสี ที่มีสีเข้ม-อ่อนต่างกันอย่างชัดเจน สามารถมองเห็นทัศนียภาพของแม่น้ำโขงในมุมสูง เป็นจุดที่มีความสวยงาม ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวทุกเพศวัยจะมาสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล เมื่อขึ้นไปบนสกายวอล์คจะได้ชมทัศนียภาพของประเทศเพื่อนบ้านและแม่น้ำสองสี (เจษฎาภรณ์ สอนเสียง, 2563)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) ชุมชนบ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้บริการสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์คให้มีความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสกายวอล์คจะต้องได้รับการบำรุงรักษา (Maintain) ให้มีความคงทนแข็งแรง พร้อมทั้งร่วมกันบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนให้คงอยู่ เพราะผลลัพธ์จะก่อให้เกิดประโยชน์ในชุมชน

(2) จังหวัดเลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบูรณาการร่วมกันกิจกรรมและการจัดการส่งเสริมท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย เช่น ประเพณีตักบาตรเทโว ประเพณีแข่งเรือยาว การเข้าชมวิถีชีวิตชุมชน เป็นต้น

(3) ชุมชนบ้านท่าดีหมีควรเพิ่มช่องทางสื่อสารต่อนักท่องเที่ยว เช่น เวลาเปิด/ปิดบริการ การเฝ้าระวังสถานการณ์ของไวรัสโควิด19 ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรวิจัยการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เส้นทางการเข้าพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมีและหมู่บ้านอื่นๆ ในตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย

(2) ควรวิจัยการวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในจังหวัดเลยเพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์และผลกระทบทางตรงที่เกิดขึ้นแต่ละเขตพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการท่องเที่ยวให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

(3) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ควรวิจัยเรื่องการบูรณาการสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพเศรษฐกิจฐานรากชุมชนหมู่บ้านในตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัย เรื่อง “บริบทแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์คและความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย” ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยส่งสู่หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เรื่อง การพัฒนาคุณภาพบริการสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย สำเร็จสมบูรณ์โดยได้รับความช่วยเหลือและความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ อินเอย อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ พฤกษา รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ ดร.สัญญาเกียรติทรงชัย ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยิ่งศักดิ์ คชโคตร คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสกายวอล์ค บ้านท่าดีหมี ๆ ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ไทยโรจน์ พวงมณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พยุพ ศรีจันทะวงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธิวัฒน์ ถาวรสินทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ พันชนะโก และอาจารย์ธีรวัฒน์ วงษ์วิญญู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง ผู้นำชุมชน ประชาชนบ้านท่าดีหมี และนักท่องเที่ยว และคณะผู้ช่วยวิทยานิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 รหัส 61 และชั้นปีที่ 4 รหัส 60 คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา บูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยากร กำลังใจจากครอบครัว จนส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย. (2560). **มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการ บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กัลยา ยศคำลือ, (2562). **เวทีประชาคมค้นหาแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวใหม่ Skywalk เขียงคานเลย 4 มิติ**. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กัลยา ยศคำลือ สาคร พรหมโคตร พยุพ ศรีจันทะวงษ์และอิสริยาภรณ์ ชัยกุลลาบ. (2563). **ศึกษาคูณภาพชีวิตชุมชน บ้านท่าดีหมี อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลยเพื่อรองรับการท่องเที่ยว Skywalk**. น่าน: บทความวิจัยในประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 วันที่ 9 กันยายน 2563 ณ วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน มหาวิทยาลัย

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดน่าน, หน้าหน้า 150-163.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2543). การบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว. แหล่งที่มา www.thai.tourismthailand.org/25 ตุลาคม 2563
- _____. (2563). สกายวอล์ค. แหล่งที่มา <http://www.thai.tourismthailand.org/19> ธันวาคม 2563.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2560). **สรุปสาระสำคัญของมาตรฐานการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- เจษฎาภรณ์ สอนเสียง. (2563). **ข้อมูลบ้านท่าดีหมี**. เลย: บ้านท่าดีหมี อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9)**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประยูร อาษานาม. (2547). **คู่มือวิจัยการศึกษา**. ขอนแก่น: วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ.
- ปิยวรรณ คงประเสริฐ. (2551). **ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. กรุงเทพฯ: ปริญญาโทบริหารวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรสมิตร เจียมบุญศรี. (2560). **ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการศูนย์บริการรถยนต์ Mitsu Auto Art**. กรุงเทพฯ: การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ภาวินี ทองแถม. (มกราคม – มิถุนายน 2560). ความสำคัญของคุณภาพการบริการต่อความสำเร็จของธุรกิจ. กรุงเทพฯ: วารสารเกษมบัณฑิต ปีที่ 18 ฉบับที่ 1, หน้า 219.
- รัฐสภาไทย. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- วรรณมา วงษ์วานิช. (2546). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิรินันท์ พงษ์นรินทร์ โอษฐ์ญา บัณฑิตและวิชาชีพ ยอดสุวรรณ. (มกราคม-มิถุนายน 2559). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. ขอนแก่น: **วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ**, มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 9 เล่มที่ 1, หน้า 235-269.
- อริชา อัยยะศิริ. (2558). **ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักของนักท่องเที่ยวชาวสิงคโปร์ ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. ชลบุรี: งานนิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก รุ่นที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Arnstien, S.R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4).
- Cohen, J.M. , & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies*. New York: Cornell University Press.
- Fornaroff , A. (1980). *Community involmnet in Health System for Primary Health Care*. Geneva: World Health Organization.
- Ganrdner, H. (1993). *Multiple intelligences*. New York: Basic Book, Harper Collins.
- Parker, A., L. (1999). *Tourisum Behavior of Youth in Younger*. Dissertatin abstract international 85(12): 1224-1226A.